

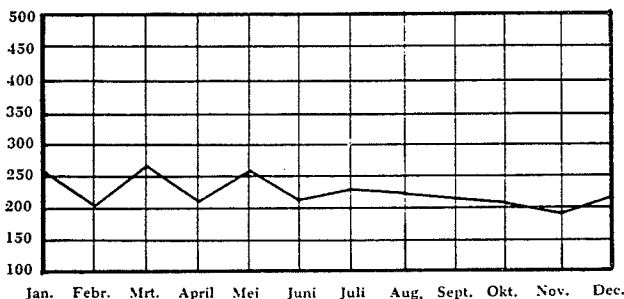
Jarsoen, een der klappereilanden voor de kust van Sarmi.

SARMI

Hoofdplaats der gelijknamige onderafdeling

BEVOLKINGSCIJFERS	Papoea's	Europeanen	Aziaten	Totaal
Onderafdeling	8.327	98	181	8.606
Hoofdplaats	299	96	60	455

REGENVAL in millimeters (gemiddeld van 20 vooroorlogse jaren); per jaar 2697 mm

Sarmi, hoofdplaats der onderafdeling Sarmi, behoort tot de buitenposten, ofschoon de ligging aan de kust betere verbindingen met de buitenwereld waarborgt dan een post in het binnenland doorgaans zou hebben.

De woningen hebben houten vakwerk, opgevuld met gaba-gaba en zijn ingedekt met atap of dakzink. De vloer is van cement. De meest voorkomende indeling is: eetkamer, zitkamer en twee slaapkamers. Doeltreffende screening van deze huizen met hun gaba-gaba-bewanding is niet goed mogelijk. Sinds kort worden echter halfjaarlijks de wanden der huizen met een DDT-preparaat bespoten en de resultaten van deze behandeling zijn uitstekend. Het verdient echter aanbeveling toch ook de andere methoden van malariabestrijding niet te verwaarlozen: goede klamboes, spuiten, inwrijven met repellent en het dragen van kousen en hemden met lange mouwen.

Alle nieuwe huizen zullen een dak krijgen van gegolfd eterniet, terwijl het in de bedoeling ligt alle atapdaken door eterniet te vervangen.

Het jaartotaal was:

in 1952	— 2.802 mm in 187 regendagen
1953	— 2.320 mm in 166 regendagen
1954	— 2.422 mm in 175 regendagen
1955	— 2.267 mm in 185 regendagen

De huishuren variëren, afhankelijk van de kwaliteit van de woning, van f 2,50 tot f 45,— per maand.

Geroutineerde bedienden zijn er slechts sporadisch te krijgen; doorgaans zal men moeten volstaan met krachten die wel eens meer in Europese huishoudens hebben gediend. Veel mag men er niet van verwachten.

De salarissen variëren van f 25,— tot f 45,— met voeding.

Elektriciteit wordt op bepaalde uren geleverd door een 5 kW aggregaat van de PTT. Op feestdagen en bijzondere

ELEKTRICITEIT

Spanning 220 volt wisselstroom
 Tarief 7½ ct. per watt per maand
 Uren van levering 18.30–23.00 uur

feesten, waaraan het grootste deel van de gemeenschap deelneemt, wordt tot later in de nacht stroom geleverd. Voor 1957 staat een groter aggregaat, in beheer bij Elektriciteitswezen, op het programma.

Aanbevolen wordt, aanvullende petroleumverlichting en een flashlight mee te nemen.

Hout als huisbrandstof is te verkrijgen; houtskool niet.

De waterleiding heeft een zeer beperkte capaciteit; slechts enkele woningen en het hospitaal zijn er op aangesloten. De overige inwoners zijn aangevoerd op putwater dat gekookt en liefst ook gefiltreerd moet worden. Verbetering en uitbreiding van de waterleiding staat voor 1957 op het programma.

Er is geen gelegenheid de was buitenshuis te laten doen.

Uit de bevolkingcijfers is te constateren, dat er weinig koopkrachtig publiek is, hetgeen tot gevolg heeft dat de plaatselijke winkels — drie in getal — zijn afgestemd op het Papoeapubliek. Men kan er regelmatig de gebruikelijke provisiën en dranken krijgen, evenzo rijst, meel, suiker, enz., doch betere artikelen moeten uit Holland of Hollandia besteld worden. Hetzelfde geldt voor textiel en schoeisel, waarvan slechts een zeer beperkt assortiment voorradig is. Vooral op het meebrengen van voldoende en goed schoeisel wordt de nadruk gelegd.

Aan vruchten zijn vrij regelmatig verkrijgbaar: pisang, djerok, papaja, zuurzak en ananas; op de erven der gouvernementswoningen vindt men er meestal een aanplant van.

Hoogwaardige groenten zijn schaars. Sinds kort worden ze geleverd door een coöperatief gedreven dorpstuin onder de rook van Sarmi.

LOCALE PRIJZEN

pisang per tros	f 0,50
djerok per stuk	f 0,01 à f 0,02
papaja per stuk	f 0,10
zuurzak per stuk	f 0,50
ananas per stuk	f 0,25 à f 0,50
Chinese kool, tomaten, komkommer, per kg	f 0,75

Slachtkippen en verse eieren worden onregelmatig aangeboden. Vers vlees en verse vis zijn er slechts incidenteel: een frigidaire wordt daarom zeer aanbevolen, liefst een met een behoorlijke capaciteit.

Indien verkrijgbaar kosten:

kippen f 3,50 à f 5,-
eieren f 0,25

Het verdient aanbeveling zelf kippen of eenden te houden.

Brood is niet te koop, men bakt het zelf.

Gezondheidszorg

Zoals overal op Nieuw-Guinea is malaria de meest voorkomende ziekte.

Tandheelkundige behandeling wordt gegeven door een reizend tandarts, die echter tot dusverre de meeste buitenposten slechts éénmaal per jaar bezoekt.

GOVERNEMENTSZIEKENHUIS

Artsen	1
Verpleegsters	2
Bedden	25

Onderwijs

Er is een openbare Europese lagere school; voorts het gebruikelijke autochtone dorpsonderwijs.

Zielzorg

Er is een Protestantse kerk en een dominee van de N.K.Z. Een katholiek priester komt af en toe op bezoek.

Ontspanning

Voetbal, volleybal, korfbal, handbal en badminton worden min of meer regelmatig gespeeld. Men kan er voorts, zoals overal buiten, jagen, vissen en zwemmen.

Bioscopen, clubs en hotels zal men er vergeefs zoeken. Er is een Rode Kruis bibliotheek en er zijn leesportefeuilles. De radio-ontvangst is doorgaans goed.

Locaal transport

Op de eerste plaats stevige wandelschoenen. Een fiets is echter zeer wel bruikbaar, niet alleen binnen het plaatsje, maar ook bij eb langs het witte zee-strand.

Verbindingen

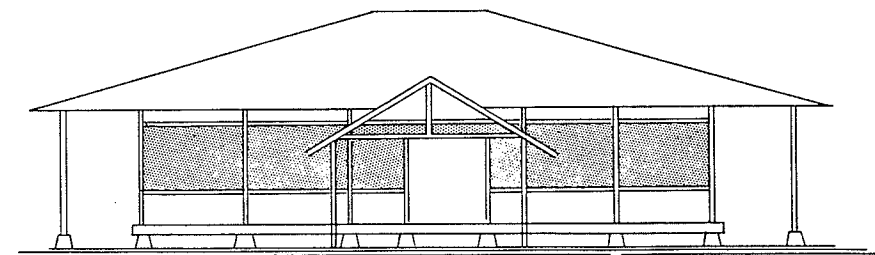
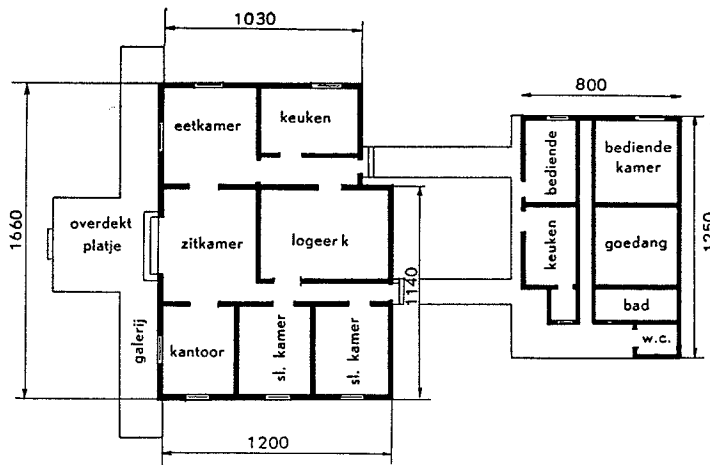
Eenmaal in de vier weken wordt Sarmi door de K.P.M. aangelopen, zowel op de heen als op de terugreis, op de route Hollandia-Biak. De coasters lopen er onregelmatig aan.

Liftvans kunnen worden gelost; ze worden met een ponton van de K.P.M. naar de wal gebracht.

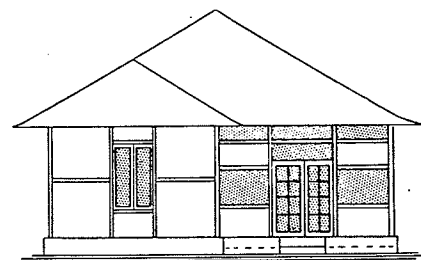
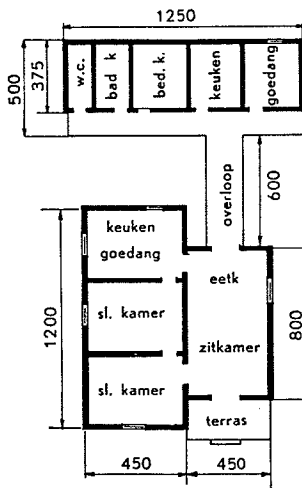
Tot dusverre wordt door de K.L.M. Dakota een maildropping verricht éénmaal per week, doch een vliegveld, geschikt voor Beavers, is in aanleg, waarna Sarmi in het tertiaire lucht-net zal worden opgenomen.

Een telefoonnet is er niet. Tweemaal per dag is er radiotelegrafische verbinding met Hollandia, in noodgevallen kan ook van radiotelefonie gebruik worden gemaakt.

Logiesmogelijkheid is er nog niet. Voor 1956 staat echter de bouw van een pasangrahan op het programma, met vier kamers à 2 bedden. De dagprijs zal dan zijn f 10,- à f 12,-, inclusief 3 maaltijden.

SARMI CONTROLEURSWONING.

SARMI DOKTERSWONING